

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತ.

ರೇಖಾ ಜೋಗುಳ

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಕಿಟೆಲ್ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ಧಾರವಾಡ.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/09/rekha-m-jogul/>

ABSTRACT:

ಭಾರತ ಕೃಷಿ ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ದೇಶ. ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ಜೀವನ ಕಲೆಯಾಗಿ, ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿ, ಕವನವಾಗಿ, ಲಾವಣಿಯಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ರೈತ ಎಲ್ಲರ ಬದುಕಿನ ಭಾಗ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರಂತರ ಸೆಲೆ ಇವನು. ರೈತನ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಮಿಡಿಯದ, ಸ್ಪಂದಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಬೆಲೆ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಗೆಲಯೋಗಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತನ ಭಾವ, ಕಷ್ಟ, ನೋವು, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ನೆಗೆಲ ಕುಲದೊಳಗಡಗಿದೆ ಕರ್ಮ, ನೆಗೆಲ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ ಧರ್ಮ' ಎನ್ನುವ ಮೂಲಕ ರೈತ ಧರ್ಮ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಉಳುವಾ ಯೋಗಿಯ ನೋಡಲ್ಲಿ' ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ತೋರಿಸಿದ ರೈತರನ್ನು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ರೈತರ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

KEYWORDS:

ರೈತ, ಕೃಷಿ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಭೂಮಿ, ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಜಮೀನ್ದಾರಿ, ಬೆವರು.

“ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಕವಿ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಕವಿ ಒಂದು ಅನುಭವ ಸತ್ಯ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿ, ಸ್ವತಃ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಖಂಡಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಆ ಖಂಡನೆ ಸಂದೇಶಿಸಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು, ಶೋಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಶೋಧವನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಮ್ಯ ಮತ್ತು ರೂಪಕ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು ನಿಜವಾದ ಕವಿಯ ಕಾರ್ಯ” ಎಂಬ ಜಾನ್ ಕೀಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳು ಸಾಹಿತಿ, ಬರಹಗಾರ, ಕವಿ, ನಾಟಕಕಾರ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರ, ಅಂಕಣಕಾರ ಮೊದಲಾದವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ

ಪರಿಸರದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿರಿಸಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಸದಾ ತುಡಿತ, ನೊಂದ ಜೀವಿಗಳ ತಣ್ಣನೆಯ ನೋವುಗಳು, ದುಡಿದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಿಗದ ಬದುಕು, ಅಸಹಾಯಕ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರ ದನಿಯಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನೊಂದವರ, ಬೆಂದವರ ಪರ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿ ಆಗಾಗ ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವುಗಳು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೆರೆದ ಹೃದಯದಿಂದ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ತಲ್ಲಣ, ಸಮಸ್ಯೆ, ದುಃಖ, ಕಳವಳ, ಪ್ರಳಯ, ವಿಪ್ಲವ ನೋವು, ನಲಿವು, ಹತಾಶೆ- ನಿರಾಶೆ, ವಿಷಾದ- ಋಷಿ, ಆನಂದಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಕೊರಳ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಕೃಷಿ ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ದೇಶ, ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ಜೀವನ ಕತೆಯಾಗಿ, ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿ, ನಾಟಕವಾಗಿ, ಕವನವಾಗಿ, ಲಾವಣಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಸದ್ಯ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ, ರೈತರ ಹೋರಾಟ, ರೈತರ ಭವಣೆ, ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಂಡಾಡುವ ನಾವು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತ ಎಲ್ಲರ ಬದುಕಿನ ಭಾಗ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರಂತರ ಸೆಲೆ ಅವನು. ರೈತನ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರದೇ ಭೂಮಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಮಿಡಿಯದ, ಸ್ವಂದಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೇಗಿಲಯೋಗಿಯ ಭಾವ, ಕಷ್ಟ, ನೋವು, ಸಮಸ್ಯೆ, ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯರ ಭಾಗವಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿಯೂ, 'ರೈತ' ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ ಹಾಗೂ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ರೈತ' ಚಿತ್ರಣ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ. ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ರೈತನನ್ನು ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಯಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದರು. 'ನೇಗಿಲ ಹಿಡಿದ ಹೊಲದೊಳು ಹಾಡುತ ಉಳುವಾ ಯೋಗಿಯ ನೋಡಲ್ಲಿ' ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ರೈತರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ "ನೇಗಿಲ ಕುಲದೊಳಗಡಗಿದೆ ಕರ್ಮ, ನೇಗಿಲ

ಮೇಲೆಯೆ ನಿಂತಿದೆ ಧರ್ಮ” ಎನ್ನುವರು. ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಧರ್ಮಯೋಗಿ ಈ ನೇಗಿಲಯೋಗಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೇಗಿಲಯೋಗಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವದು. ಈ ಹಾಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತರ ನಾಡಗೀತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನೆಯುವ ರೀತಿಗೆ ಇದು ಜೀವಂತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ‘ಚೋಮನ ದುಡಿ’ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತನ ಕುರಿತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ ಕಾದಂಬರಿ. ಚೋಮ ಅಂದಾಗ ಇಂದಿಗೂ ಅಸಹಾಯಕ ರೈತ, ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ರಹಿತ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅವನು. ದುಡಿ ಬಾರಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ನೋವು ಮರೆಯುವ ಚೋಮ ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ನೇಗಿಲಯೋಗಿಗಳ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಜೀವಾಳ. ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ (ಆನಂದಕಂದ) ರ ‘ಮಾಲ್ಕಿ ಹಕ್ಕು’ ಅನ್ನದಾತ ಕೇಂದ್ರ ಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ ‘ಸಿದ್ಧಚಕ್ರ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಕೂಲಿಯಾಳಾಗಿ ನಂತರ ಹೊಲದೊಡೆಯನಾಗಿ ಅನಂತರ ಊರಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಗತಿಶೀಲಹಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರ, ಮಾರ್ಕ್ಸವಾದ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಒಬ್ಬ ಹೋರಾಟಗಾರನಾಗಿ ಕಾಣುವನು. ನಿರಂಜನರ ‘ಚಿರಸ್ಮರಣೆ’ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೇರಳದ ಕಯ್ಯೂರ ರೈತರ ಹೋರಾಟ. ರೈತ ಹೋರಾಟವೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತು. ರಾವ ಬಹದ್ದೂರರ ‘ಬತ್ತಿ ಬೆಳೆದವರು’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಲಾವಣಿಗಾರ ಮುಂದೆ ಹೊಲದೊಡೆಯನಾಗಿ ಬೆಳೆದಕ್ರಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಚದುರಂಗರ ‘ನಾಲ್ಕು ಮೊಳ ಭೂಮಿ’ ಭೂವಿವಾದದ ಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಪರ ಕಾಳಜಿಗಳು, ನವ್ಯೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ರೈತ’ ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಾಡಿದೆ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ‘ಒಂದು ಊರಿನ ಕತೆ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನುದಾರಿ ವಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಘರ್ಷದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವರು. ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಎತ್ತಿನ ಬದಲಾಗಿ ತಾನೇ ನೋಗ ಹೊತ್ತು ಭೂ ಒಡೆಯನ ಭೂಮಿ ಬಿತ್ತುವ ಘಟನೆಯನ್ನು ‘ಊರುಕೇರಿ’ ಆತ್ಮಕಥನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ‘ಚೋಮ ಪರಂಪರೆ’ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾಡಿದೆ. ‘ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು’ ಕವನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದೇ ‘ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು’ ಎಂದು ವಂಶಪಾರಂಪರೆಯಾಗಿ ಸಂತಾನ ಕುಡಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ಅವಮಾನಗಳಿಗೂ ನಾವು ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ವಾಸ್ತವದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ.

ಒಡೆಯನ ಸುಂದರ ತೋಟದ ಹೂವಿಗೆ ಕೆಂಪು ಮೂಡಲು “ಅಪ್ಪನ ಬೆವರಿನ ರಕ್ತವು ಸೋರಿ ಕೆಂಪಾದವು ಹೂವು” ಹೂವಿನ ಕೆಂಪು, ಅಪ್ಪನ ಬೆವರಿನ ರಕ್ತದ ಸಮೀಕರಣ ರೈತರ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಈ ಕವನದ ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳು.

‘ಭೂಮಿ ಬೆಟ್ಟ ನೀಲಿ ಬಾನಿಗೆ
ನಮ್ಮಯ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೆ
ಚೋಮನ ಹೆಸರು ಕಥೆ ಗೊತ್ತು’

ಎಂದು ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು ಕೇಳುವಾಗ ಭೂಮಿ, ಬೆಟ್ಟ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಚೋಮನ ಅಸಹಾಯತೆ ಆತನ ಮಕ್ಕಳ ಆಕ್ರಂದನ ಧ್ವನಿಯೇ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮವರು ಪ್ರತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ತಾತ್ವಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತ ಪರ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೇ ವಿನಹ ರೈತ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳೆ ಸದಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತಳು. ಅವಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಭಾವ, ಭಾವನೆಗೆ ಬೆಲೆ ನೀಡದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ದಾಟಿ ಮಹಿಳಾ ಲೇಖಕಿಯರು ರೈತ ಕುಟುಂಬ ಮಹಿಳೆಗೆ, ರೈತ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಲೋಕವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು.

ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪರ ಧ್ವನಿ ಆಗಾಗ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಧ್ವನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಲೇ ಬೇಕಾದದ್ದು ತೆಲಗು ಕವಿಯತ್ತಿ, ಲೇಖಕಿ ಪಿ.ಲಲಿತಾಕುಮಾರಿ ಅವರನ್ನು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ‘ಓಲ್ಗಾ’ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಇವರ ಒಂದು ತೆಲಗು ಕವನ ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ನಂತರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ‘ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ’ ಈ ಕವನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನೇ ಮೂಡಿಸಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೆಳೆ, ರೈತ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರೈತನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ. ರೈತ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದೇ, ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ‘ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ’ ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಬೇರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೆಳೆ-ನಾಶ-ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಾದರೆ, ರೈತನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬೆಳೆ-ಬದುಕು-ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ‘ಓಲ್ಗಾ’ ಹೊಸ ಚಿಂತನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನೂತನ ಬದುಕಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವರು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಆಸರೆಗೆ ನಿಂತು ಅವಳ ಭಾವಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರರೂಪ ನೀಡಿ ಅವಳೆಲ್ಲ ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ

ಕೊರಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

‘ಸದ್ಗುಣಿ ನೀನು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟೆ
ನತದೃಷ್ಟಿ ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದೇನೆ’
ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಸಾಗುವ ಕವನ
‘ನಿನ್ನ ಸಾಲದಾತರೆದುರು
ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಲಾರದೆ
ಕೈಯೊಡ್ಡಲಾರದೆ
ಬೆಳೆದದ್ದ ಮಾರಲಾರದೆ
ದಾಟಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟೆ ನೀನು’

ಕೇವಲ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಾಗದೇ ಇಡೀ ರೈತ ಬಾಂಧವರನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಂತಿದೆ.

‘ಆದರೆ ನಾನು
ಕತ್ತು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡೇ
ಕೈ ನೀಡಿಕೊಂಡೇ ಹುಟ್ಟಿದವಳು
ಮಾರಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡವಳು
ಇದೆಲ್ಲದರ ಅರಿವಿದ್ದೂ ನೀ ನನ್ನ
ತೊರೆದೆಯಾ?’

ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸಹಾಯಕತೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ನೀನು ನನ್ನ ತೊರೆದೆಯಾ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಳು ಅಸಹಾಯಕತೆಗೆ, ಬಗ್ಗಿದ ಕತ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಬಲವಾಗಿದ್ದಿ ಆದರೆ ನೀನೇ ಹೋಗುವ ಮೂಲಕ ನನ್ನನ್ನು ಅದೇ ಮೂಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಿದೆ ಎಂಬ ಆಕ್ರೋಶ ರಹಿತ ತಣ್ಣನೆಯ ಉತ್ತರ ಇವಳದು.

‘ವಿಷದೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಗೊಂಡೆ
ನನ್ನಳವನ್ನೇ ವಿಷಗೊಳಿಸುತ್ತಾ’

ವಿಷ ರೈತನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಾದರೆ ರೈತನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಉಳಿವೇ ವಿಷವಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ವಸ್ತು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಏನಾಯಿತು? ಸ್ವಷ್ಟ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

‘ನಿನಗೆ ಕಂಡಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದ್ದು
ಮಾತ್ರ
ನನ್ನೊಡಲ ಕುಡಿಗಳು?
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲೇನು ನಾನವುಗಳ ಗಾಳಿಗೆ
ಬಿಡುವಂತೆ ಹುಳ ತಿಂದ ಹತ್ತಿಯ?’

ಬೆಳೆ ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಂತೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಮ್ಮೊಡಲ ಕುಡಿ ಬೆಳೆಗಳ ಚಿಂತೆ ನೀನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾ ಇಡೀ ರೈತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿರುವಳು.

'ಸಾಯಲೊಂದು ಕ್ಷಣ ಸಾಕು
ಬಿಡು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಕೇಳು
ಇದೆಲ್ಲಾ ಏನೆಂದು
ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆಂದು
ಬೇಕಿದಕೆಲ್ಲಾ ಗಟ್ಟಿಗುಂಡಿಗೆ
ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಮುಷ್ಠಿಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯುವುದ
ಬರೀ ಒಂದಿಡಿ ಅಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ
ಉಳಿಯಲೇ ಬೇಕಿರುವುದು
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ'

ಸಾಯಲು ಕ್ಷಣ ಸಾಕು. ನನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕಿದೆ. ಬದುಕಿನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ರೈತನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊನೆ ಮಾತುಗಳು ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯದರ್ಶನವನ್ನೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

'ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕಿರುವುದು ಬದುಕನ್ನು
ಸಾವನ್ನಲ್ಲ
ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಬದುಕನ್ನು ಹೋರಾಡಿ
ಬದುಕಿಗಾಗಿ'

ಎನ್ನುವ 'ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ' ಯ ಕೊನೆಯ ಆಶಯ ನುಡಿಗಳು ಕೇವಲ 'ಓಲ್ಗಾ'ರ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ತುಡಿತಗಳಾಗದೇ ಬದುಕಿನ ಮಹಾನುಭವದ ಮಾತುಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಆಶಾವಾದ ಚಿಗುರು, ಬದುಕಿನ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ, ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಂತ್ವನ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುವ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಸದಾಕಾಲ ಸ್ವಂದನಗಳು ಮೂಡಿಬರಲಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ರೈತ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ. 'ಓಲ್ಗಾ' ರ ಈ ಚಿಂತನಾ ಕಿಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬೆಳಗಲಿ. ಆ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಸಶಕ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉದಯಿಸಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಿದೆ. ಅನ್ನದಾತರಿಗೂ ಕೂಡ ಎಂಬ ಸದಾಶಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ (ಸಂ), ಇಷ್ಟತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಘಟ್ಟಗಳು (2022), ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ.
2. ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾಘವೆಂದ್ರರಾವ್, ಪ್ರಗತಿಶೀಲತೆ (1999), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ, ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ (1999), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.